

Dogfen ir Cyhoedd

CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

Mrs Annwen Morgan
Prif Weithredwr – Chief Executive
CYNGOR SIR YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL
Swyddfeydd y Cyngor - Council Offices
LLANGFNI
Ynys Môn - Anglesey
LL77 7TW

Ffôn / tel (01248) 752500
Ffacs / fax (01248) 750839

RHYBUDD O GYFARFOD	NOTICE OF MEETING
CYFARFOD ARBENNIG O'R PWYLLGOR GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD	EXTRAORDINARY MEETING OF THE DEMOCRATIC SERVICES COMMITTEE
DYDD MAWRTH, 19 HYDREF 2021 am 10.30 o'r gloch	TUESDAY, 19 OCTOBER 2021 at 10.30 am
CYFARFOD RHITHIOL WEDI'I FFRYDIO'N FYW (AR HYN O BRYD NID OES MODD I'R CYHOEDD FYNYCHU)	VIRTUAL LIVE STREAMED MEETING (AT PRESENT MEMBERS OF THE PUBLIC ARE UNABLE TO ATTEND)
Swyddog Pwyllgor	Shirley Cooke 01248 752514 Committee Officer

AELODAU / MEMBERS

Cynghorwyr / Councillors:-

Plaid Cymru / The Party of Wales

John Griffith, Vaughan Hughes (Is-Gadeirydd/Vice-Chair), R G Parry OBE, Dylan Rees, Nicola Roberts

Y Grŵp Annibynnol / The Independent Group

Richard Griffiths, Dafydd Roberts

Plaid Lafur Cymru / Wales Labour Party

J Arwel Roberts

Annibynnwyr Môn / Anglesey Independents

Eric Jones, R Llewelyn Jones (Cadeirydd/Chair)

R H A G L E N

1 **DATGANIAD O DDIDDORDEB**

Derbyn unrhyw ddatganiad o ddiddordeb gan Aelod neu Swyddog mewn perthynas ag unrhyw eitem o fusnes.

2 **COFNODION** (Tudalennau 1 - 2)

Cyflwyno i'w cadarnhau, gofnodion drafft y cyfarfod a gynhaliwyd ar 29 Gorffennaf 2021.

3 **ADOLYGIAD O ETHOLAETHAU SENEDDOL** (Tudalennau 3 - 4)

Cyflwyno adroddiad gan y Pennaeth Gwasanaethau Democraidd.

**CYFARFOD ARBENNIG O'R
PWYLLGOR GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD**

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 29 Gorffennaf 2021

- YN BRESENNOL:** Cynghorydd Robert Llewelyn Jones (Cadeirydd)
Cynghorwyr John Griffith, Richard Griffiths, Vaughan Hughes,
Eric Wyn Jones, Robert G Parry, OBE, FRAgS, Dylan Rees
- WRTH LAW:** Pennaeth Gwasanaethau Democritaidd
Swyddog Pwyllgor (SC)
- YMDDIHEURIADAU:** Cynghorydd Dafydd Roberts
-

1. DATGANIADAU O DDIDDORDEB

Dim

2. COFNODION

Cadarnhawyd cofnodion y cyfarfodydd canlynol fel cofnod cywir:-

- 16 Mawrth 2021
- 18 Mai 2021

3. DATGANIAD AMRYWIAETH

Mae Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLILC) wedi bod yn rhoi sylw i amrywiaeth mewn llywodraeth leol ac wedi cytuno i annog pob Cyngor i fabwysiadu Datganiad Amrywiaeth fel rhan o'r ymrwymiad gan awdurdodau lleol i hyrwyddo amrywiaeth, cyn etholiadau 2022.

Adroddodd y Pennaeth Gwasanaethau Democritaidd bod gweithgor wedi'i sefydlu er mwyn casglu tystiolaeth am dangynrychiolaeth o fewn democratiaeth. Cyflwynodd y grŵp ei ganfyddiadau i CLILC yn ei gyfarfod ar 5 Mawrth 2021. Roedd yr adroddiad yn cydnabod fod pobl o wahanol gefndiroedd yn cael eu hannog i sefyll ac mae ymgyrch cenedlaethol wedi'i gynllunio er mwyn hyrwyddo hyn.

Adroddodd y Pennaeth Gwasanaethau Democritaidd fod y Cyngor yn cefnogi'r Datganiad Amrywiaeth, sy'n gyson â nodau strategol yr Awdurdod i adlewyrchu'r gymuned leol. Nodwyd fod y Cyngor yn gobeithio cynyddu nifer y merched, pobl ifanc, pobl anabl a phobl o grwpiau lleiafrifoedd ethnig sy'n sefyll yn yr etholiad.

Yn dilyn cyfarfod Cyngor y CLILC ym mis Mawrth eleni, gofynnir i Gynghorau lleol fabwysiadu Datganiad Amrywiaeth a pharatoi cynllun gweithredu.

Nododd y Pwyllgor nad yw'r lwfansau a delir i Aelodau Etholedig yn ddigonol er mwyn annog pobl ifanc a'r rhai hynny sydd o oed gwaith i sefyll yn yr etholiad. Bu Aelodau hefyd bwysleisio pwysigrwydd annog pobl o wahanol oedrannau, cefndiroedd a lefelau profiad i sefyll yn yr etholiad.

Gofynnodd Aelod am i'r sylwadau a wnaed yn y cyfarfod heddiw, mewn perthynas â lwfansau Aelodau, i gael eu crybwyll pan fydd y mater yn cael ei gyflwyno i'r Cyngor Llawn. Nodwyd y bydd cynllun gweithredu yn cael ei gyflwyno i'r cyfarfod nesaf o'r Pwyllgor Gwasanaethau Democraidd er mwyn cefnogi'r Datganiad.

PENDERFYNWYD:-

- **Argymhell bod y Cyngor Llawn yn mabwysiadu'r Datganiad Amrywiaeth drafft yn ei gyfarfod mis Medi, a**
- **Dirprwyo hawl i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democraidd gytuno cynllun gweithredu i gefnogi'r datganiad yn ei gyfarfod nesaf.**

Daeth y cyfarfod i ben am 2.15 pm

**CYNGHORYDD ROBERT LL JONES
CADEIRYDD**

CYNGOR SIR YNYS MON	
CYFARFOD:	PWYLLGOR GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD
DYDDIAD:	19/10/2021
TEITL YR ADRODDIAD :	Adolygiad o Etholaethau Seneddol
ADRODDIAD GAN :	Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd
SWYDDOG CYSWLLT:	Huw Jones
PWRPAS YR ADRODDIAD :	Adrodd ar yr argymhellion

1.0 Rhagarweiniad

- 1.1 Yn gynharach eleni cyhoeddodd Comisiwn Ffiniau i Gymru dechrau'r broses adolygiad 2023 o etholaethau seneddol yn unol â darpariaethau Deddf Etholaethau Seneddol 1986. Bellach fe gyhoeddwyd cynigion cychwynnol ar gyfer ymgynghoriad. Mae'r cyfnod ymgynghori yn dod i ben ar 3 Tachwedd.

Ar hyn o bryd mae 40 etholaeth seneddol yng Nghymru ac mae'r cynigion yn awgrymu gostwng hyn i 32 etholaeth. Nid oes newid etholaeth i Ynys Môn ac argymhelliad i newid enw'r etholaeth. Mae copi o adroddiad y Comisiwn Ffiniau i'w weld yn linc yma: https://comffin-cymru.gov.uk/adolygiadau/09-21/arolwg-seneddol-2023-cynigion-cychwynnol?_ga=2.67986324.486883237.1633682094-1323517810.1633682094

Mi fydd Aelodau yn ymwybodol bod y Cyngor wedi cyflwyno achos dros gadw etholaeth Ynys Môn yn 2017 fel rhan o'r adolygiad diwethaf.

2.0 Argymhelliad

- 2.1 Croesawu nad oes unrhyw newidiadau i etholaeth Ynys Môn fel y nodir yn yr ymgynghoriad ac argymhell hyn i'r Cyngor Sir.

Huw Jones
Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd
06/10/2021

This page is intentionally left blank